

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobce: **condo4u s.r.o.**
sídlem Příkop 838/6, Brno
zastoupen JUDr. Bc. Stanislavem Brunckem, Ph.D., advokátem
sídlem Plotní 332/73, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2023, č. j. JMK 136955/2023, sp. zn. S-JMK 46032/2023/OÚPSŘ,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 19. 9. 2023, č. j. JMK 136955/2023, sp. zn. S-JMK 46032/2023/OÚPSŘ, a rozhodnutí Úřadu městyse Černá Hora ze dne 7. 2. 2023, č. j. ÚMČH 711/2023, sp. zn. SÚMČH 600/2023, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 19 456 Kč k rukám JUDr. Bc. Stanislava Bruncka, Ph.D., advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

90/2023

1. V projednávané věci jde o posouzení, zda silniční správní úřad byl věcně příslušný vydat závazné stanovisko v řízení o žádosti žalobce o společné povolení stavby, eventuelně o posouzení zákonnosti tohoto závazného stanoviska.
2. Úřad městyse Černá Hora, stavební úřad, rozhodnutím ze dne 7. 2. 2023, č. j. ÚMČH 711/2023, zamítl žádost žalobce o vydání společného povolení k záměru „Stavební úprava bytového BD, X“ na pozemcích p. č. X, XA, XB, XC a XD v k. ú. X s ohledem na existující negativní závazné stanovisko silničního správního úřadu. Městský úřad Blansko jako silniční správní úřad totiž v závazném stanovisku ze dne 21. 11. 2022, č. j. SÚ SH S76/2022-MBK 58234/2022/Pa, vyjádřil nesouhlas s provedením záměru z důvodu nesplnění požadavku na přístup navrženého bezbariérového parkovacího stání z veřejné komunikace. Vyhrazené parkovací stání totiž bylo umístěno v uzavřeném vnitrobloku navržené stavby bez možnosti se k němu volně (z veřejně přístupné komunikace) dostat.
3. Odvolání žalobce žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl, neboť závazné stanovisko městského úřadu bylo v odvolacím řízení potvrzeno závazným stanoviskem Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 17. 8. 2023, č. j. JMK 124756/2023.

II. Žaloba

4. Žalobce namítá, že Městský úřad Blansko nebyl příslušný k vydání závazného stanoviska, neboť je mu zákonem svěřena pravomoc toliko na úseku veřejných účelových komunikací, nikoli na úseku neveřejných účelových komunikací, kde se sporné parkovací stání nachází.
5. Závazné stanovisko vychází z nesprávné premisy, že bezbariérové parkovací stání musí být navrženo na místě volně přístupném veřejnosti a určeno k obecnému užívání. Takovou povinnost zákon neukládá.
6. Žalobce tedy navrhuje napadené rozhodnutí zrušit. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před soudem.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí. Je přesvědčen, že dotčený správní orgán byl příslušný k vydání závazného stanoviska, neboť je mu zákonem svěřena pravomoc v oblasti účelových komunikací bez rozlišení, zda se jedná o účelové komunikace veřejné či neveřejné. K požadavku na veřejnou přístupnost parkovacího stání žalovaný v plném rozsahu odkázal na obsah závazného stanoviska krajského úřadu, které potvrdilo negativní závazné stanovisko městského úřadu.
8. Navrhuje tedy žalobu jako nedůvodnou zamítnout. I žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci soudem

9. Žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

90/2023

10. Soud primárně posuzoval, zda Městský úřad Blansko (dále jen „městský úřad“) byl věcně příslušný vydat ve věci závazné stanovisko.
11. Podle § 40 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, státní správu ve věcech dálnice, silnice, místní komunikace a veřejné účelové komunikace vykonávají silniční správní úřady, kterými jsou Ministerstvo dopravy, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a obecní úřad, celní úřad, stavební úřad a újezdní úřad.
12. Z § 40 odst. 4 písm. a) téhož zákona dále vyplývá, že obecní úřad s rozšířenou působností vykonává působnost silničního správního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy a veřejně přístupných účelových komunikací s výjimkou věcí, o kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy nebo krajský úřad. Podle § 40 odst. 4 písm. d) téhož zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům a závazné stanovisko v územním řízení z hlediska řešení místních a účelových komunikací.
13. Městský úřad dovozoval svoji příslušnost vydat ve věci závazné stanovisko z § 40 odst. 4 písm. d) zákona o pozemních komunikacích s tím, že posuzoval veřejnou přístupnost navrženého bezbariérového stání z veřejně přístupné komunikace, tj. ze silnice II. třídy.
14. Ve správním spise je založena dokumentace k předmětnému stavebnímu záměru. Z ní vyplývá, že má dojít k úpravám stávajícího objektu rodinného domu (s počtem 1 bytové a 1 nebytové jednotky) v podobě nástavby a nového vybudování dvorní přístavby s počtem 10 bytových a 3 nebytových jednotek (část B.2 souhrnné technické zprávy, str. 11). Dopravní řešení projektu obsahuje část B.4 souhrnné technické zprávy. Z ní plyne, že *„[s]távající objekt je umístěn v řadové zástavbě rodinných domů a staveb občanského vybavení na hranici komunikace pro pěší. Objekt je napojen stávajícím sjezdem na komunikaci II. třídy. Vjezd ústí do dvorní části, kde jsou umístěna odstavná stání“* (str. 16). Autorizovaný projektant v části B. 4. a) uvádí, že ke stavebnímu záměru musí být v souladu s vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb („bezbariérová vyhláška“), zřízeno jedno vyhrazené parkovací stání pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (bezbariérové stání).
15. Podle § 40 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích silniční správní úřady (zde městský úřad obce s rozšířenou působností) vykonávají státní správu ve věcech dálnice, silnice, místní komunikace a veřejné účelové komunikace (zvýraznění provedeno zdejším soudem). Tomu odpovídá i znění důvodové zprávy, která specifikuje, že došlo k přesunu agendy na obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které tak „nově“ vykonávají působnost silničního správního úřadu i ve věcech místních a veřejně přístupných účelových komunikací (zvýraznění provedeno soudem), protože malé obce nebyly schopné výkon značné části pravomocí vyplývajících ze zákona dlouhodobě zabezpečit (bod 89 důvodové zprávy k zákonu č. 268/2015, www.psp.cz). Ze zákona ani z jeho teleologického výkladu tedy neplyne, že by byl městský úřad oprávněn vydat závazné stanovisko ke stavebnímu záměru, kterým je bezbariérové stání umístěno dovnitř uzavřeného areálu, a není tedy napojováno na veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Platí přitom, že správní řízení o vydání stavebního povolení je řízením o žádosti, které je ovládáno zásadou dispoziční. To znamená, že meze navrhovaného záměru (konkrétního řešení) nelze překročit, ani za navrhovatele Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

90/2023

domýšlet či modifikovat. Stavební úřad (a následně i žalovaný) byl tedy povinen při svých úvahách vycházet ze žalobcovy žádosti o vydání společného povolení pro stavební úpravy stávajícího objektu ze dne 27. 10. 2022, podle něhož bylo vyhrazené (bezbariérové) stání umístěno do uzavřeného vnitrobloku, tedy nenavazovalo na veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Bylo umístěno mezi další odstavná stání, která měla sloužit rezidentům daného objektu, tedy konkrétně vymezenému okruhu subjektů (podle čl. 14.1.5 technické normy ČSN 73 6110 se stání člení na parkovací a odstavná stání, přičemž parkovacím stáním se rozumí plocha určená k parkování vozidla například po dobu nákupu, návštěvy, zaměstnání, naložení nebo vyložení nákladu, zatímco odstavným stáním se rozumí plocha sloužící k dlouhodobému odstavení vozidla v místě bydliště nebo sídla provozovatele vozidla po dobu, kdy se vozidlo nevyužívá). Silniční správní úřad tedy podle § 40 odst. 4 písm. d) zákona o pozemních komunikacích nebyl věcně příslušný vydat závazné stanovisko k přístupnosti vyhrazeného bezbariérového stání umístěného uvnitř uzavřeného vnitrobloku, resp. k jeho napojení na veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Pokud tedy stavební úřad bez dalšího zamítl žalobcovu žádost na základě negativního stanoviska silničního správního úřadu, k jehož vydání silniční správní úřad vůbec nebyl oprávněn, je jeho rozhodnutí nezákonné. V daném případě totiž měl dodržení požadavků na parkování v předkládaném záměru posoudit primárně stavební úřad.

16. Tomu ostatně odpovídá také judikatura správních soudů zabývající se povahou, resp. závazností vyjádření silničního správního úřadu k napojení stavby na veřejnou dopravní infrastrukturu pro účely stavebního řízení. Ta dovozuje, že podle druhu a charakteru stavby musí připojení na pozemní komunikaci splňovat též požadavky na dopravní obslužnost, parkování a přístup požární techniky (§ 23 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území). Splnění těchto nároků posuzuje zásadně stavební úřad (zde žalovaný), neboť se jedná o požadavky vyvěrající ze stavebních předpisů. Pouze v situaci, kdy je otázka napojení stavby na veřejnou dopravní infrastrukturu natolik složitá, že přesahuje odbornost stavebního úřadu, může si tento vyžádat pro účely stavebního řízení vyjádření silničního úřadu (zvýraznění provedeno zdejším soudem). Takové vyjádření však není závazným stanoviskem ve smyslu § 40 odst. 4 písm. d) zákona o pozemních komunikacích, jímž by byl stavební úřad v řízení o povolení stavby vázán (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2017, č. j. 2 As 43/2016-72, č. 3638/2017 Sb. NSS, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25. 3. 2024, č. j. 30 A 43/2022-116).
17. V nynější věci bylo navržené vyhrazené (bezbariérové) stání umístěno do vnitrobloku stavby, tj. bezprostředně nenavazovalo na veřejnou účelovou komunikaci. Za takové situace byl věcně příslušný posoudit dodržení požadavků na parkování stavební úřad (žalovaný), který měl na základě předložené projektové dokumentace hodnotit, zda je žalobcův návrh v souladu se zákonem a prováděcími právními předpisy, případně zda neobsahuje vady, pro které žádosti nelze vyhovět. K takovému posouzení však stavební úřad ani žalovaný vůbec nepřistoupili, neboť nekriticky převzali závěry z neoprávněně vydaného (nicotného) závazného stanoviska, v důsledku něhož záměr vůbec věcně nezkoumali. Jejich rozhodnutí tak jsou nezákonná, neboť zamítnutí žádosti odůvodňují nicotnými právními akty.

90/2023

18. Námitka nedostatku věcné příslušnosti silničního správního úřadu k vydání závazného stanoviska je důvodná.
19. Za této procesní situace postrádá významu vyjadřovat se ke druhé žalobní námitce, tj. k otázce, zda předložený záměr splňuje požadavky bezbariérové vyhlášky či nikoliv. Tuto otázku posoudí v dalším řízení až stavební úřad. V obecné rovině lze pouze uvést, že podle § 4 odst. 2 bezbariérové vyhlášky na všech vyznačených vnějších i vnitřních odstavných a parkovacích plochách, včetně hromadných garáží, musí být vyhrazena stání pro vozidla přepravující osoby s těžkým pohybovým postižením. Bod 14.1.23 normy ČSN 73 6110 doplňuje, že na všech vyznačených odstavných a parkovacích plochách pro osobní motorová vozidla musí být vyhrazen počet stání pro vozidla osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Článek 14.1.1 normy ČSN 73 6110 pak stanoví povinnost zajistit jedno vyhrazené parkovací stání podle bezbariérové vyhlášky. Norma ČSN tedy nespecifikuje, zda vyhrazené (bezbariérové) stání musí být přístupné z veřejné pozemní komunikace, či nikoli. Takovou povinnost neukládá ani bezbariérová vyhláška. Ta stanovuje pouze požadavky na rozměry, sklon, povrch a označení vyhrazených stání, aniž by se vyjadřovala k otázce jejich přístupnosti. Určování režimu užívání konkrétních ploch (tedy zda jsou určeny pro veřejnost, nebo pro soukromé užívání) není technickým požadavkem, a proto nespadá do působnosti vyhlášky. Ta současně předpokládá, že vyhrazená stání mohou být zřizována na všech vyznačených „*vnějších i vnitřních odstavných a parkovacích plochách a v hromadných garážích pro osobní motorová vozidla*“ (§ 4 odst. 2). Totéž vyplývá i z normy ČSN 73 6610, která umožňuje zřízení parkovacích i odstavných stání „*mimo prostor pozemní komunikace, v samostatných stavbách podzemních i nadzemních, jako součásti staveb bytového i nebytového charakteru*“ (čl. 14.1.1). Z kontextu obou ustanovení je tedy zřejmé, že vyhrazená stání mohou být situována i na místech, která nejsou běžně volně přístupná veřejnosti (kupř. v hromadných garážích či ve vnitřních dvorech obytných objektů). Pokud přitom konkrétní vyhrazené stání splňuje veškeré technické požadavky stanovené právními předpisy na bezbariérovost, může plnit svůj primární účel – tedy zajistit osobám se zdravotním postižením jeho bezpečné a komfortní užití (§ 1 odst. 1 bezbariérové vyhlášky). Bezbariérovou přístupnost parkovacího nebo odstavného stání proto nelze vykládat jako bezvýjimečnou povinnost zpřístupnit vyhrazené stání široké veřejnosti, ale jako požadavek umožnit osobám se specifickými potřebami jeho užívání za obdobných podmínek jako mají ostatní uživatelé daného prostoru. Obecně tak lze přisvědčit žalobci, že z právních předpisů neplyne povinnost zajistit veřejnou přístupnost bezbariérových stání ani jejich bezprostřední napojení na veřejnou pozemní komunikaci.
20. Na základě výše uvedeného soud uzavírá, že pokud bylo ve věci vydáno závazné stanovisko, k jehož vydání nebyl městský úřad věcně příslušný, pak jsou závěry napadeného i prvostupňového rozhodnutí obsahově podmíněny nicotným úkonem, což způsobuje jejich nezákonnost. Na základě toho soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil (§ 78 odst. 1 a 3 s.ř.s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V něm bude na žalovaném, resp. stavebním úřadu, aby posoudil dodržení požadavků stanovených zákonem a prováděcími právními předpisy, mj. dodržení požadavků na parkování. Správní orgány přitom budou vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

V. Náklady řízení

21. Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalovanému. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek, a dále náklady za právní zastoupení spočívající v odměně zástupce za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč společně se čtyřmi režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika k vyjádření žalovaného a její doplnění; podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem DPH, byla k nákladům na právní zastoupení připočtena částka odpovídající DPH. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci 19 456 Kč, k čemuž mu byla poskytnuta přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno, 27. března 2025

David Raus v.r.
předseda senátu